

Daimyo Varme AS

Et selskap i Daimyo-gruppen

Olje og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Att: Sigurd Tveitereid
Deres ref:

Vår ref:

Dato:
12.12.2007

Innspill fra Daimyo Varme AS til Regjeringens arbeid med evaluering av energiloven.

Bakgrunn. Hvem er Daimyo Varme AS.

Daimyo AS er et privateid selskap som er engasjert innen fornybar energiproduksjon med vekt på avfallsenergi. For at de prosjektene selskapet utvikler skal bli best mulig miljømessig og økonomisk, er energiutnyttelsen et avgjørende moment. I tillegg til energileveranser til industrikunder blir ofte prosjektene bedre ved at lokal fjernvarmeutbygging blir realisert samtidig.

Blant annet på denne bakgrunn er selskapet Daimyo Varme AS etablert som et uavhengig fjernvarmeselskap. Selskapet legger opp til å få med et eierselskap med betydelig kompetanse innen fjernvarmeutbygging og drift.

Daimyo Varme AS er kjent med at OED arbeider med en evaluering av energiloven og blant annet har hatt et høringsmøte med en del interesserte parter.

Problemstilling.

Eierne av elektrisitetsnettene er naturlige monopoler og de er derfor underlagt prisregulering på nettleie. De samme eierselskapene er vanligvis også eier av de dominerende strømsalgsselskapene innen sine geografiske områder.

I de senere årene har mange av disse selskapene også kastet seg inn i markedet for andre energibærere. De har engasjert seg i distribusjon av gass og er tunge aktører innen utbygging og drift av fjernvarme.

Resultatet er at det noen steder har utviklet seg tilnærmede monopoler på salg av energi levert via fast infrastruktur. For eksempel i storbyene Trondheim, Bergen, Oslo og Stavanger er de samme selskapene hovedleverandør av både fjernvarme og elektrisitet.

I en del byer og tettsteder bygges det opp rørledninger for distribusjon av gass, og ofte er de lokale elektrisitetsverkene blant hovedeierne også her. Huseiere og næringsdrivende kan handle strøm fra andre leverandører enn selskaper tilnyttet den lokale netteieren, og noen kan også bruke ved eller olje som alternative varmekilder. Likevel oppleves det som et tilnærmet monopol når samme selskap sitter på alle de faste distribusjonsnettene for energi.

Daimyo Varme AS

Et selskap i Daimyo-gruppen

Når fjernvarme bygges ut, vil en del energibrukere gå over fra å bruke strøm for oppvarming til å bruke vannbåren varme. Dermed vil strømsalget gå ned i det aktuelle distriktet. Dette kan føre til at nettleien pr kilowatttime kan økes fordi reguleringen er knyttet til en fast inntekt for hele nettet. Dette fører igjen til at fjernvarmeprisen kan økes. Når samme eier sitter på begge konsesjonene, er prisøkning derfor en uunngåelig konsekvens. Den eneste måten å hindre dette på er å tildele konsesjonene for fjernvarmenettene til uavhengige aktører som er innstilt på å konkurrere med elektrisitetsverket for å maksimalisere sitt eget salg. Netteieren kan da føle seg presset til å sette ned nettleien for at strømsalgsselskapet i samme konsern skal kunne opprettholde sitt salg.

I alle markeder kan man se at konkurranse er det eneste som kan presse prisene ned til riktig nivå. Slik er det selvsagt også i de lokale energimarkedene. Konkurranse virker. Men det må være reell konkurranse mellom uavhengige aktører. Det hjelper svært lite hvis Statkraft oppfordrer sine hel- eller deleide selskaper om å søke på fjernvarmekonsesjoner i nabofylkene. Lojaliteten i konsernet er såpass stor at selskapene neppe vil konkurrere heftig med sine søsterselskaper.

Forslag til mer konkurransefremmende politikk ved tildelinger og endringer av fjernvarmekonsesjoner.

For fjernvarmekonsesjoner settes det tidsfrister for utbyggingen. Når fristen har gått ut uten at utbygging har funnet sted, kan NVE velge om man vil frata selskapet konsesjonen for de uutbygde områdene, om man vil endre grensene for konsesjonen eller om man vil sette nye betingelser. Med andre ord har NVE et betydelig handlingsrom både ved nytildelinger av fjernvarmekonsesjoner og når tidsfristene for utbyggingene oversittes.

Hensynet til konkurranse i de lokale energimarkedene har hittil ikke vært et tildelingskriterium. Denne praksis bør endres og regelverket bør utvides til å ta hensyn også til konkurransen i de lokale energimarkedene. Det foreslås at disse hensynene innarbeides i forskriftene for tildeling av fjernvarmekonsesjoner.

En slik presisering av regelverket bør skje innen rimelig tid, for ellers blir situasjonen fort fastlåst i form av lokale energimonopoler. De lokale og regionale elektrisitetsverkene har mye penger, og de har mange steder startet planlegging av fjernvarmenett i byer og tettsteder innen sitt eget konsesjonsområde for elektrisitetsdistribusjon. Disse selskapene bør snarest utelukkes som kvalifiserte søkere til å få tildelt nye eller opprettholdt ubenyttede fjernvarmekonsesjoner innen de samme geografiske områdene.

Oppsummering.

Vi er ikke kjent med om konkurransen i de lokale energimarkedene har vært tema i den evalueringen av energiloven som nå foregår. Vi mener imidlertid at dette er et viktig aspekt som myndighetene bør ta alvorlig. I første omgang vil en endret praksis for tildeling av fjernvarmekonsesjoner avhjelpe situasjonen. På lengre sikt bør man også vurdere om fjernvarmenettene skal åpnes for ulike aktører slik man har åpnet strømmettet for ulike strømsalgsselskaper.

Daimyo Varme AS

Et selskap i Daimyo-gruppen

Vi kjenner ikke til om det er en formell høringsfrist i denne evalueringsrunden. Vi sender derfor dette brevet også som e-post.

Med vennlig hilsen

Karsten Aubert
Daglig leder